
Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Comunitatea Europeană cu privire la protecția indicațiilor geografice pentru produsele agricole și alimentare – implicații și oportunități pentru sectorul agroalimentar al Republicii Moldova

***Raportor: Sergiu Țirigan
Șef al Serviciului Supraveghere Piețe,
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare***

IG și DO îndeplinesc un șir larg de funcții, din acestea putem menționa:

- Vin să garanteze drepturile comunităților, inclusiv asupra cunoștințelor tradiționale (utilizarea IG și DO ține de o comunitate și nu de o întreprindere particulară);
 - Sublinierea calităților deosebite ale unui produs prin definirea regiunii de origine;
 - Odată cu recunoaștere de către consumatori a produselor înregistrate oferă posibilitate producătorilor să obțină supra-preț pentru produsele sale;
 - Contribuie la dezvoltarea rurală, agroturismului și asigură coeziunea socială.
-

Istoricul stabilirii sistemului de protecție a IG și DO în Republica Moldova (inclusiv situația la zi, cadrul legal)

- I-ma etapă 1993-1996. Începe cu aprobarea Hotărîrii Guvernului nr. 456 din 26.07.1993 cu privire la protecția proprietății intelectuale în Republica Moldova, care conținea unele prevederi provizorii cu privire la IG.
 - II-a etapă 1996 (odată cu intrarea în vigoarea a Legii nr. 588 din 22.09.1995 privind mărcile și denumirile de origine ale produselor) pînă în anul 2001 (la 04.05.2001, cînd Moldova a semnat Acordul de la Lisabona).
-

Istoricul stabilirii sistemului de protecție a IG și DO în Republica Moldova (inclusiv situația la zi, cadrul legal)

- III-a etapă – Odată cu semnarea de către RM a Acordului de la Lisabona (2001).
 - a IV-a etapă, odată cu intrarea în vigoare la 25.10.2008 a Legii nr. 66 din 27.03.2008 privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate.
-

Similitudini și diferențe între sistemul european și moldovenesc de înregistrare și documentare

- Domeniul de aplicare al Legislației RM este diferit de cel al mai multor regulamente CE având un caracter mai extins și lipsind o definiție și identificare clară a produselor care pot cădea sub incidența sistemului de protecție și înregistrare ca IG și DOP.
 - Legea RM Nr. 66, spre deosebire de sistemul UE, nu prevede protecția ex officio.
 - Legislația RM nu este foarte clară în ceea ce privește controalele și nu face diferența între verificarea conformității și controalele oficiale.
 - Limitele și condițiile de protecție.
-

Istoricul stabilirii sistemului de protecție a IG și DO în Republica Moldova (inclusiv situația la zi, cadrul legal)

- III-a etapă – Odată cu semnarea de către RM a Acordului de la Lisabona (2001).
 - a IV-a etapă, odată cu intrarea în vigoare la 25.10.2008 a Legii nr. 66 din 27.03.2008 privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate.
-

Bariere și aspecte problematice existente în implementarea modelului european în Republica Moldova și de identificare și utilizare a IG și DOP, bariere comerciale pe care le implică semnarea Acordului.

- Problemă de ordin comercial: Riscul pierderii identificării unor produse pe piața rusă.
 - Măsură: Autoritățile moldovenești încearcă să negocieze prevederea unei perioade de tranziție pentru un număr de IG.
-

Aspecte problematice privind stabilirea sistemului IG în conformitate cu practica europeană în Republica Moldova:

- Lipsa informării și conștientizării necesității înregistrării indicațiilor geografice, precum și ce ține de aspecte tehnice cu privire la determinare, înregistrare și privind mecanismele de promovare și creare a vizibilității.
 - Lipsa unei clarități privind instituția și substructura responsabilă pentru IG.
 - Deficiențele în stabilirea sectorului asociativ în Republica Moldova.
 - Necesitatea stabilirii unui sistem adecvat de control.
 - Lipsa unei strategii privind dezvoltarea sistemului IG.
-

Concluzii și recomandări.

- Excluderea necesității de reînnoire a dreptului de utilizare a IG odată la zece ani (Art. 10 al Legii 66). Acest drept urmează a fi acordat pe un termen nelimitat, cu condiția respectării caietului de sarcini.
 - Returnarea de către stat a taxelor de înregistrare achitate, în cazul IG care au trecut cu succes procedura de înregistrare.
 - Elaborarea unei strategii comprehensive privind identificarea, protecția și promovarea IG.
-

Concluzii și recomandări.

- Stabilirea sistemelor de controale aferente IG.
 - Simplificarea procedurii de schimbare a destinației terenurilor agricole.
-